

Wat is syncope?

Syncope (uitgesproken sin-co-pee) is de medische term voor een flauwval reactie. Het woord is afkomstig van het Griekse woord "synkoptein", wat "afsnijden" betekent. Syncope is het gevolg van het tijdelijk 'afsnijden' van de toevoer van zuurstofrijk bloed naar de hersenen. Dit heeft bewustzijnsverlies en collaps tot gevolg. Syncope wordt meestal veroorzaakt door ofwel het dalen van de bloeddruk, ofwel een verandering van het hartritme waardoor de hoeveelheid bloed die het hart rondpompt (hartminuut volume) daalt, ofwel een daling van de hoeveelheid zuurstof die het bloed vervoert. Als de bloedtoevoer langzaam vermindert, zoals wanneer de bloeddruk daalt, ontstaan er verschillende waarschuwingstekens, voordat de bewusteloosheid en het neervallen ontstaan, zoals een licht gevoel in het hoofd, verminderen van het zicht en zoemen in de oren. Als de bloedstroom meer plotseling stopt, zoals wanneer het hart ineens helemaal stopt met pompen, dan ontstaan de waarschuwingstekens hoogstens enkele seconden voor het verlies van bewustzijn. Dramatische uitingen, zoals spastische verstijvingen en trekkingen kunnen zich dan voordoen. Veel artsen noemen dit verschijnsel een anoxisch (door zuurstoftekort veroorzaakt) insult, wat overigens niets te maken heeft met epilepsie.

De meest gebruikte termen om syncope te beschrijven zijn 'flauwvalreactie', 'blackout' en 'drop attack'. Veel mensen, waaronder veel artsen, realiseren zich niet dat in veel gevallen van syncope, de mensen niet altijd gewoon slap in elkaar zakken, maar soms kunnen verstijven of trekkingen hebben tot een bepaald niveau. Zich herhalende aanvallen van syncope zijn mogelijk een van de meest uitdagende, maar tegelijkertijd, meest frustrerende problemen die zich in de klinische praktijk voordoen.

Oorzaken van syncope

Er zijn veel oorzaken van syncope, sommige veel voorkomend en sommige zeldzaam. De meest voorkomende hebben betrekking op de activiteit van het centrale zenuwstelsel (hersenen, ruggenmerg en zenuwen) of het cardiovasculaire systeem (hart en bloedvaten). Het deel van het zenuwstelsel dat hierbij het meeste betrokken is, is het onwillekeurig zenuwstelsel, zo genoemd omdat het op zichzelf werkt, dat wil zeggen zonder controle van de wil. Het onwillekeurig zenuwstelsel is belangrijk voor de normale regeling van de ademhaling, hartslag en bloeddruk. Het is dus niet verrassend dat dit deel van het zenuwstelsel betrokken is bij verstoringen in deze functies.

Andere namen voor syncope

Er zijn veel termen die gebruikt worden in plaats van syncope, zoals vasovagale syncope, neurocardiogene syncope, neurally mediated syncope, maligne vasovagale syncope, emotionele flauwvalreacties, normaal benigne flauwvalreacties, vasodepressor syncope, bleke syncope, witte breath holding, reflex asystolische syncope, en reflex anoxische syncope.

Helaas zijn er veel verschillende namen voor de vorm van syncope, die het resultaat lijkt van afwijkingen in de zenuwcontrole van de circulatie. Dat kan gedeeltelijk komen doordat het begrip van de basale mechanismen nog niet compleet is.

Deze termen zijn allemaal namen voor een afwijkende controle van de bloeddorstrooming door de hersenen en het zenuwstelsel en hoeven dus niet iets verschillends te betekenen. Overeenkomst is dat deze syncopes meestal voorkomen in specifieke situaties en bij

specifieke uitlokkende momenten. Hieraan je kunt zien dat er een invloed is van het zenuwstelsel.

Is syncope gevaarlijk?

De meeste mensen hebben wel eens een syncope-aanval en het is bijna nooit een teken van een onderliggende levensbedreigende ziekte. Toch moeten mensen met veelvuldige of ernstige aanvallen een zeldzame diagnose, die mogelijk behandeling behoeft (zoals een onregelmatig hartritme of verhoogde druk in het hoofd), uit laten sluiten.

Wat kan er gedaan worden om mensen met syncope te helpen?

In sommige gevallen is medisch ingrijpen noodzakelijk. STARS bestaat om hulp te bieden, informatie te verschaffen en ondersteuning te bieden. Bijeenkomsten en conferenties bieden een mogelijkheid voor het delen van ervaringen en onderlinge ondersteuning.

Wat zijn de doelen van STARS?

- Optreden als een informatie- en ondersteuningsgroep
- Verkrijgen van publieke en professionele aandacht
- Verzamelen van informatie en ondersteunen van onderzoek

Wat biedt STARS?

- Informatie en rapportages over de verschillende vormen van syncope
- Video's met daarop informatie over natuurlijke aanvallen, oogboldruk en media aandacht
- Contact met gelijk aangedane personen en families
- Informatie folders en literatuur
- Nieuwsbrieven, regionale, nationale en internationale bijeenkomsten
- Gratis 24-uurs telefonische hulplijn